Statsforvalteren i Rogaland

Vår dato: 10.03.2026
Vår ref: 2026/2406
Deres dato:
Deres ref:

ESPIRA GRUPPEN AS
Postboks 353
4291 KOPERVIK

Kontakt saksbehandler
Thomas Wegner Thomassen, 51 56 87 28

Medhold i klage på tilskuddssats

Vedtak

Sandnes kommunes vedtak om tilskuddssats til private barnehager for 2026, oppheves. Kommunen har feilaktig klassifisert oppgraderinger til minimumsstandarder i TEK17, som investeringer.

Statsforvalterens vedtak i klagesaken er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Saken gjelder

Espiragruppen AS klagde den 02.02.2026, på Sandnes kommunes vedtak om tilskuddssatser. I klagen anføres det at kommunen feilaktig har klassifisert tiltak knyttet til universell utforming, som investeringer. Klager mener at disse skal klassifiseres som vedlikehold.

Kommunen mener at tiltakene som er utført kan klassifiseres som investeringer, og dermed holdes utenfor driftsregnskapet, og tar ikke klagen til følge. Klagen oversendes Statsforvalteren i Rogaland for endelig behandling, den 09.02.2026

Rettslig grunnlag

Barnehageloven §19 sier at kommunen kan gi tilskudd til godkjente private barnehager. I andre ledd slås det fast at private barnehager som får slikt tilskudd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager.

I Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, utdypes og reguleres kommunenes plikt til å gi tilskudd. I § 9 står det at kommunen skal fatte vedtak om tilskuddssats innen 31. oktober, og at dette vedtaket regnes som et enkeltvedtak.

I § 3 heter det at kommunen skal beregne sats for driftstilskudd ut fra ordinære driftsutgifter i kommunale barnehager.

Etter § 14 er Statsforvalteren klageinstans for kommunens vedtak om tilskuddssats.

Foreningen for God kommunal regnskapsskikk (GKRS) har utarbeidet standarder og notater, og Endelige standarder (KRS) er bindende for kommunene. Endelig standard 4 (KRS 4) omhandler avgrensningen mellom drifts- og investeringsregnskapet. Det er også utarbeidet en utdypende veileder for denne standarden.

Statsforvalterens vurderinger

Vista utredning AS har på vegne av Sandnes kommune, gjennomgått 16 kommunale barnehager med tanke på universell utforming, og har funnet avvik fra Byggteknisk forskrift (TEK17) og annet relevant regelverk. I rapportene fra gjennomgangen er det listet opp mangler, og forslag til tiltak med prisestimat. Pris per tiltak varierer fra null til flere hundre tusen kroner.

Krav om standardheving

Sandnes kommune har oppgradert barnehagene til å bli universelt utformet. For at et tiltak skal kunne klassifiseres som investering, må det innebære en standardheving/påkostning.

KRS 4 sier at *Et sentralt kriterium for å klassifisere et tiltak som påkostning, er standardheving. Med standard forstås anleggsmidlets relative standard. Det vil si at tiltak som holder et anleggsmiddel innenfor samme standard, kan innebære at anleggsmidlet får en teknisk høyere kvalitet som følge av kvalitetsutvikling over tid, uten at økningen i kvalitet tilsier at utgiften skal klassifiseres som påkostning.*

Veilederen spesifiserer hva som ligger i samme relative standard:

Med samme relative standard menes at et varig driftsmiddel kan få en høyere teknisk standard som følge av kvalitetsutvikling over tid, uten at økningen i kvalitet tilsier at tiltaket skal klassifiseres som påkostning. Det er vanlig å forstå dette slik at vanlig standard i dag er samme relative standard som vanlig standard da anleggsmiddelet var nytt.
Som eksempel nevnes utskifting av vinduer som hadde normal standard når de ble satt inn, med vinduer med normal standard i dag.

Utbedringene som er gjort i barnehagene, innebærer utvilsomt en standardheving, men det er Statsforvalterens oppfatning at standardhevingen er relativ til dagens standard. Som nevnt over, er hovedmålsettingen at barnehagens skal være i tråd med TEK17-standard, og annet relevant regelverk knyttet til universell utforming. Direktoratet for byggkvalitet[1], sier at Byggteknisk forskrift (TEK17) *(...)trekker opp grensen for det minimum av egenskaper et byggverk må ha for å kunne oppføres lovlig i Norge.*

Dersom barnehagene var nybygg, ville de ha vært bygget i henhold til TEK17. Forskriften utgjør med det dagens standard, og en oppgradering opp til minimumskravene i TEK17, vil ikke kunne klassifiseres som investeringer.

Krav om varighet

[1] https://www.dibk.no/regelverk/byggteknisk-forskrift-tek17

KRS 4 oppstiller også krav om at tiltakene skal være varige. Varig er definert som at eiendelen må ha en utnyttbar levetid på minst 3 år. Det er Statsforvalterens vurdering at de opplistede tiltakene har en varighet på mer enn 3 år.

Krav om vesentlighet

KRS4 setter som krav til en investering, at den skal være vesentlig, og setter denne grensen til 100 000 kroner. I rapportene fra Visma utredning AS, er de aller fleste tiltakene under denne beløpsgrensen. Klager mener at alt skal vurderes på tiltaksnivå, og peker på at de fleste elementene som inngår derfor er uvesentlige i forhold til beløpsgrensen. Sandnes kommune har vurdert at en oppgradering til universell utforming er en fellesanskaffelse per barnehage, slik at det er summen av alle tiltakene som avgjør om vesentlighetskravet nås.

I KRS4 heter det at *Hver enkelt eiendel skal som hovedregel vurderes for seg opp mot varighets- og vesentlighetskriteriet. Fellesanskaffelser kan likevel vurderes samlet opp mot vesentlighetskriteriet dersom de enkelte eiendelene som omfattes av fellesanskaffelsen, inngår i et samlet system med samme bruksformål.*

Detaljeringsnivået i rapportene er høyt, og flere av de opplistede tiltakene hører sammen, og vil derfor trolig kunne inngå som en fellesanskaffelse. Hvorvidt hele oppgraderingen til universell utforming kan være en fellesanskaffelse, altså et samlet system med samme bruksformål, per barnehage, vil bygge på en skjønnsmessig vurdering. Som nevnt over, vurderer Statsforvalteren at oppgraderingene i barnehagene ikke innfrir kravet om standardheving. Hvorvidt tiltakene kan regnes som en fellesanskaffelse eller ikke, har derfor ikke betydning for denne sakens utfall, og vi velger derfor å ikke gå inn i denne vurderingen.

Konklusjon

Sandnes kommune har feilaktig klassifisert oppgradering til universell utforming, som en investering. Statsforvalteren mener at oppgraderingene som er gjort, ikke representerer en standardheving utover hva som er vanlig standard i dag.

Tiltakene som inngår i prosjektet, innfrir varighetskriteriet.

Tiltakene er detaljert listet opp, og de fleste er under vesentlighetsgrensen på 100 000 kroner. Flere av disse kan trolig inngå i fellesanskaffelser, men Statsforvalteren har ikke vurdert dette, da det ikke får betydning for utfallet av saken.

Med hilsen

Hallgeir Bø (e.f.)
ass. direktør

Thomas Wegner Thomassen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Adresseliste:

SANDNES KOMMUNE	Postboks 583	4302	SANDNES
ESPIRA GRUPPEN AS	Postboks 353	4291	KOPERVIK